

Verslag van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, 18 april 2008 te Luxemburg

Met betrekking tot hetgeen is aangegeven over de openbaarheid van de onder de agendapunten opgenomen documenten, kan worden opgemerkt dat het de stand weergeeft d.d.21 mei 2008. Een actuele weergave is te vinden in het documentenregister van de Raad¹.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde agenda, komen te vervallen. Teneinde referentie aan de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u samen met dit verslag -voor zover nog niet eerder ontvangen- worden toegezonden.

I Raad

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

document : 8351/08 OJ/CONS 21 JAI 169 COMIX 292 (NL)
status document : openbaar

De ontwerp-agenda werd goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document : 8314/08 PTS A 19 (NL)
status document : openbaar

De lijst van A-punten werd goedgekeurd met uitzondering van punt 2g (verordening Rome I). Dit punt zal tijdens de bijeenkomst van de Raad op 5 en 6 juni a.s. worden afgehandeld. Op deze lijst ontbreken de punten 2e (Ontwerp-Raadsbesluit houdende machtiging van de Commissie om onderhandelingen te openen met het oog op het sluiten van een overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en Antigua en Barbuda, Bahamas, Barbados, Mauritius, St. Kitts en Nevis en de Seychellen inzake de vrijstelling van een visum voor kort verblijf), 2i (Ontwerp-begroting van Europol voor 2009), 2k (Ontwerp vijfjarig financieringsplan voor Europol 2009-2013), 2o (Ontwerp-Raadsbesluit houdende wijziging van Besluit 2000/265/EG van de Raad van 27 maart 2000 houdende vaststelling van een financieel reglement met betrekking tot de budgettaire aspecten van het beheer door de plaatsvervangend Secretaris-Generaal van de Raad van de overeenkomsten die deze sluit namens bepaalde lidstaten met betrekking tot de installatie en de werking van de communicatie-infrastructuur voor de Schengenomgeving "SISNET"), die bij de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst van de Raad aan Uw Kamer zijn voorgelegd. Deze punten zullen mogelijk in een volgende bijeenkomst van de Raad als A-punt worden afgehandeld. Voor de onderwerpen op de lijst van A-punten, treft u de bijbehorende documenten -voor zover nog niet eerder ontvangen- in de bijlage bij dit verslag aan.

¹ http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=549&lang=nl&mode=g

B-punten

1. **Voorstel voor een Richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG teneinde haar werkingssfeer uit te breiden tot personen die internationale bescherming genieten**

document : 8067/08 ASIM 23 (NL)
status document : niet openbaar

De voorzitter introduceerde het onderwerp aan de hand van de vragen in het geagendeerde document. Dertien lidstaten, waaronder Nederland, gaven aan voorstander te zijn van de uitbreiding van de werkingssfeer van de ontwerp-richtlijn tot vluchtelingen en subsidiair beschermden. Drie lidstaten stelden zich daartegen te verzetten. Zeven lidstaten gaven aan geen voorstander te zijn van uitbreiding van de werkingssfeer van de ontwerp-richtlijn met andere vormen van bescherming die de lidstaten op humanitaire gronden verlenen. Vijf lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten hier wel voorstander van te zijn.

Ten aanzien van de berekeningswijze van de termijn van vijf jaar legaal verblijf, die nodig is om de status van langdurig ingezetene te verwerven, sprak een lidstaat zich uit voor een uniforme en verplichtende regeling, waarbij een voorstel over het meetellen van de helft van de proceduuretijd werd toegelicht. Dit voorstel werd gesteund door een viertal lidstaten. Staatssecretaris Albayrak gaf in dit kader aan voorstander te zijn van gelijke behandeling en niet in te kunnen stemmen met een verplichting om de termijn voor de categorieën anders te berekenen. Andere lidstaten benadrukten ook voorstander te zijn van gelijke behandeling, waarbij verschillen in nationale berekeningswijze, datumverlening versus datum aanvraag van een verblijfsvergunning, werd aangegeven.

Staatssecretaris Albayrak vroeg voorts aandacht voor de verplichting van de tweede lidstaat om de eerste lidstaat die internationale bescherming heeft verleend, te raadplegen.

De voorzitter concludeerde dat op basis van deze bespreking een compromis zal worden uitgewerkt en gaf aan voornemens te zijn vluchtelingen en subsidiair beschermden onder de werkingssfeer van de ontwerp-richtlijn te laten vallen en overige vormen van nationale bescherming buiten de werkingssfeer te houden. Vervolgens noemde de voorzitter het voorstel over de berekening van de helft van de proceduuretijd een stap in de goede richting. Ten slotte kondigde de voorzitter aan dat de implementatie-termijn van de ontwerp-richtlijn op eind 2010 zal worden gezet, opdat er rekening wordt gehouden met de overgangperiode voor het vrije verkeer van EU-werknemers.

2. **Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven**

De voorzitter berichtte de lidstaten mondeling over de laatste stand van zaken ten aanzien van de ontwerp-richtlijn en bracht onder de aandacht dat er de laatste paar weken in Raadskader en met het Europees Parlement veel vooruitgang is geboekt in de voorbereiding van het voorstel met het oog op het bereiken van een akkoord in eerste lezing. Een terugkoppeling werd gegeven van de succesvolle bespreking met het Europees Parlement van 9 april jl.

Enkele lidstaten spraken hun volledige steun uit aan het voorzitterschap bij het zoeken naar een akkoord in eerste lezing en benadrukten daarbij met name het belang van flexibiliteit. Voorts gaf een aantal lidstaten aan hun voorbehoud inzake de reikwijdte van de ontwerp-richtlijn, al dan niet onder voorwaarden, te kunnen opheffen. Twee lidstaten merkten op bezwaar te hebben tegen de huidige tekst van de ontwerp-richtlijn inzake het inreisverbod respectievelijk de maximumtermijn van vreemdelingenbewaring.

Staatssecretaris Albayrak stelde zich flexibel te hebben opgesteld door het voorbehoud op het stellen van een maximumtermijn voor vreemdelingenbewaring op te heffen en zich bij wijze van compromis te kunnen vinden in het verlengen van de termijn van 6 maanden tot 18 maanden. Tevens gaf Staatssecretaris Albayrak aan dat Nederland nog twee bezwaren heeft, te weten de verplichting tot uitzetting en het schriftelijkheidsvereiste ten aanzien van de bevestiging van uitstel van vertrek.

De voorzitter concludeerde dat er zo spoedig mogelijk een compromistekst van het Europees Parlement aan de Raad zal worden voorgelegd en dat de volgende politieke triloog is voorzien op 23 april a.s.

3. Ontwerp-besluit tot oprichting van de Europese Politiedienst (EUROPOL) -politiek akkoord

documenten	: 8296/08 EUROPOL 46	(NL)
	8296/08 EUROPOL 46 COR 1	(NL)
status documenten	: openbaar	

De Raad bereikte politieke overeenstemming over het ontwerp-besluit tot oprichting van EUROPOL. De kwestie van de begrotingsneutraliteit was inmiddels in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers opgelost. De voorzitter gaf aan dat nu de weg vrij is om in de tweede helft van 2008 een formeel besluit te kunnen nemen. Minister Hirsch Ballin tekende een parlementair voorbehoud voor Nederland aan.

4. Ontwerp-besluit van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/.../JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit

Dit agendapunt is vervallen.

5. EU/ Actieplan voor versterking van de veiligheid van explosieven

document	: 8311/08 JAI 165 ENFOPOL 75 MI 117 ENT 74	
	CHIMIE 18 TRANS 116 RECH 125	(NL)
status document	: openbaar	

De lidstaten stemden in met de voorliggende tekst en onderschreven het belang van het actieplan. Op voorstel van het Verenigd Koninkrijk spraken enkele lidstaten, waaronder Nederland zich uit voor een verlaging van het percentage stikstof in ammonium nitraat van 20% naar 16%. Dit punt zal nader worden besproken in het Comité van Artikel 36. Frankrijk zegde toe om tijdens het Franse voorzitterschap te zullen gaan werken aan een gegevensbank van explosieven en een EU/waarschuwing-systeem voor diefstal van explosief materiaal.

6. Initiatief tot wijziging van het Besluit tot oprichting van Eurojust

document	: 7797/1/08 COPEN 55 EUROJUST 27 EJN 21 REV 1	(NL)
status document	: niet openbaar	
document	: 7797/1/08 COPEN 55 EUROJUST 27 EJN 21 REV 1 COR 1	(NL)
status document	: openbaar	

De voorgelegde artikelen 2 (samenstelling van Eurojust), 7 (taken van Eurojust handelend als College), 9 (nationale leden) en 10 (College) en 30 (personeel) werden door de Raad goedgekeurd. De besprekingen over de wijziging van het besluit tot oprichting van Eurojust zullen tijdens de bijeenkomst van de Raad op 5 en 6 juni a.s. worden voortgezet.

7. Voorstel voor een kaderbesluit inzake verstekvonnissen

document	: 8372/08 COPEN 72	(NL) ²
status document	: gedeeltelijk openbaar	
document	: 8372/08 COPEN 72 ADD 1	(NL)
status document	: niet openbaar	

De Raad slaagde er niet in om politieke overeenstemming te bereiken over het voorstel voor een kaderbesluit inzake verstekvonnissen. Drie lidstaten, waaronder Nederland, konden niet instemmen met de voorliggende tekst. Minister Hirsch Ballin stelde dat, hoewel er goede voortgang is geboekt, we wel realistisch moeten zijn. Thans is het nog te vroeg voor een principe-akkoord. Minister Hirsch Ballin gaf aan nog twee punten nader te willen bespreken: toepassing van de volledige wederkerigheid in relatie tot Spanje en de formulering van overweging 6a. De voorzitter concludeerde dat het dossier voor oplossing van de nog resterende technische punten aan het Comité van Permanente Vertegenwoordigers zal worden voorgelegd.

8. Voorstel voor een kaderbesluit tot wijziging van het kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake bestrijding van terrorisme

document	: 7785/3/08 CATS 24 DROIPEN 30 REV 3	(NL) ³
status document	: gedeeltelijk openbaar	
document	: 7785/3/08 CATS 24 DROIPEN 30 REV 3 COR 1 REV 1	(NL)
status document	: openbaar	

De Raad bereikte een politiek akkoord over het voorliggende ontwerp-kaderbesluit. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, handhaafden een parlementair voorbehoud.

9. Algemeen Referentiekader voor het Europees verbintenissenrecht

document	: 8286/08 JUSTCIV 68 CONSOM 39	(NL)
status document	: openbaar	

Het standpunt van de Raad over een Gemeenschappelijk Referentiekader voor het Europees verbintenissenrecht werd zonder discussie vastgesteld.

² Zowel de niet openbare versie (NL) als van de gedeeltelijk openbare versie (EN) van dit document worden u toegezonden

³ Zowel de niet openbare versie (NL) als van de gedeeltelijk openbare versie (EN) van dit document worden u toegezonden

10. Uitkomsten van de ministeriële Trojka Bijeenkomst EU-VS Justitie en Binnenlandse Zaken Brdo (Slovenië), 12-13 maart 2008

De voorzitter gaf een terugkoppeling over de ministeriële Trojka bijeenkomst EU-VS. Met de VS is onder meer gesproken over de twee bilaterale akkoorden inzake rechtshulp (strafrecht en uitlevering) die door de EU met de VS gesloten zijn en nog door een aantal lidstaten geratificeerd moet worden, waaronder Nederland. In het kader van de High-Level Group met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens gaf de Commissie aan dat er wordt gewerkt aan een algemeen kader voor de bescherming van persoonsgegevens ten behoeve van de uitwisseling van informatie tussen de EU en VS.

11. Aanbeveling van de Commissie aan de Raad teneinde de Commissie te machtigen om onderhandelingen te openen met het oog op het afsluiten van een overeenkomst met de Verenigde Staten inzake bepaalde voorwaarden voor toegang tot het VS Visa Waiver Programme overeenkomstig onderdeel 711 van de "Implementerende aanbeveling van de 9/11 Commissie Act van 2007"

document : 8089/08 JAI 154 USA 20 RELEX 199 RESTREINT⁴ (EN)
status document : niet openbaar

Door de zeven lidstaten, die nog een voorbehoud op het document hadden, werd het voorbehoud opgeheven, met de toezegging dat de Commissie volledig op de hoogte zal worden gehouden van de (nationale) onderhandelingen met de VS. De Commissie meldde dat direct contact zal worden opgenomen met de VS om de onderhandelingen te beginnen. De voorzitter stelde daarop vast dat het mandaat voor de Commissie voor onderhandelingen met de VS over bepaalde voorwaarden voor toegang tot het Visa Waiver Programme door de Raad is aangenomen.

12. Diversen

- Illegale immigratie aan EU-buitengrenzen van Griekenland

De Griekse minister van Binnenlandse Zaken, Procopios Pavlopoulos, informeerde de Raad over de grote aantallen, vaak ongedocumenteerde, immigranten die Griekenland illegaal binnenkomen en asiel aanvragen. Griekenland benadrukte haar geografische positie: als een lidstaat in het zuidoosten van Europa met 1500 km landgrenzen en 10.000 km zee grenzen wordt Griekenland geconfronteerd met talrijke migratiebewegingen. Hij bevestigde dat Griekenland zich aan alle internationale verplichtingen houdt. Onder verwijzing naar de inbreukprocedure van de Commissie meldde hij dat uiterlijk in juni van dit jaar ook de regelgeving geheel in overeenstemming is met het EU-acquis terzake.

De Commissie toonde begrip voor de situatie en gaf aan dat Griekenland ook Europese steun ontvangt uit diverse Europese fondsen. Daarnaast wees de Commissie op haar rol om toe te zien op de juiste manier van toepassing van het EU-acquis terzake.

- Samenwerking binnen de EU op het gebied van hervestiging

Staatssecretaris Albayrak informeerde de Raad over de succesvolle hervestigingsmissie met België en Luxemburg naar Thailand die onlangs plaatsvond. Bij het uitblijven van een EU-hervestigingsprogramma heeft Nederland samen met vijf andere EU-hervestigingslanden het initiatief genomen om hervestiging op de Europese agenda te zetten. Daarbij werd verwezen naar de brief ter zake van eind januari jl.

⁴ Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de Kamer toegezonden.

Overige lidstaten zijn uitgenodigd te reageren op die brief en deel te nemen aan hervestigingsmissies om praktijkervaring op te doen. Duitsland berichtte dat het zich hierbij aan kan sluiten en kondigde een initiatief aan voor vluchtelingen uit Irak. Het gaat daarbij om de bijzonder dramatische situatie van religieuze minderheden in de regio. Duitsland gaf aan hierop bij een volgende gelegenheid terug te komen.

- Functie van Directeur-Generaal van de IOM

Italië informeerde de Raad dat over enkele weken de stemming plaatsvindt over een nieuwe DG IOM en er een Italiaanse kandidaat voor deze functie is.

- Visafacilitatie van landen Westelijke Balkan

De Commissie en het voorzitterschap vroegen aandacht voor een brief inzake visumfacilitering voor onderdanen van de landen van de Westelijke Balkan die terstond aan de lidstaten verstuurd zal worden. In deze brief worden de lidstaten opgeroepen om de verlening van visa aan onderdanen uit deze landen, conform de reeds in werking getreden overeenkomsten terzake zo veel mogelijk te faciliteren in het bijzonder ten aanzien van de daarin opgenomen vrijstellingen van de legesbetaling.

- Eerste Europese hoorzitting over misdaden begaan door totalitaire regimes

Commissaris Barrot geeft een terugkoppeling van de hoorzitting die op 8 april jl. in Brussel heeft plaatsgevonden en door de Commissie en het voorzitterschap gezamenlijk is georganiseerd. Centraal stonden de thema's: "misdaden en verzoening." De bijdragen aan de hoorzitting zullen worden gebundeld. De Commissie zal naar aanleiding van dit evenement tevens een studie presenteren en bezien of Europese programma's gebruikt zouden kunnen worden om meer bewustzijn over dit thema in Europa te creëren. Litouwen gaf aan bereid te zijn om samen met de Commissie in de tweede helft van 2008 in Litouwen een vervolgonferentie over dit onderwerp te organiseren.

- High Level Contact Group inzake gegevensbescherming met de VS (HLCG)

Tijdens de lunch werd gesproken over de stand van zaken van de besprekingen in deze groep. Minister Ter Horst gaf aan dat het Nederlandse parlement moeite heeft met de werkwijze van deze groep. De lidstaten verschilden van mening over de noodzaak tot verdere onderhandelingen. Enkele lidstaten gaven aan te willen afwachten tot er meer duidelijkheid zou zijn over wat de VS wil op dit terrein. In het algemeen werd geconstateerd dat de discussie in de HLCG betrekking heeft op minder kwetsbare (PNR) gegevens dan bijvoorbeeld de gegevens in het "Electronic System for Travel Authorization" (ESTA) van de VS dat mogelijk zal worden gebruikt voor deelname aan het VS "Visa Waiver program (VWP)". Vele lidstaten uitten hun bezorgdheid over dat niet duidelijk is welke informatie de VS wil verzamelen en voor welk doel.

II Gemengd Comité

1. SIS II

a) stand van zaken

document	: 8362/08 JAI 174 SIRIS 56 COMIX 296	(NL)
status document	: niet openbaar	

b) rapport Friends of SIS II

document	: 8361/2/08 JAI 173 SIRIS 55 COMIX 295 REV 2	(NL)
status document	: niet openbaar	

De voorzitter gaf een uiteenzetting over de stand van zaken van de testen en onderstreept het belang van een spoedige afronding hiervan met het oog op operationalisering van het SIS II systeem in 2009.

Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, spraken hun waardering uit over het optreden van de voorzitter.

Minister Ter Horst gaf aan in te kunnen stemmen met het document van de Friends of SIS II en de constructieve bijdrage die Nederland zal blijven leveren aan de tijdige totstandkoming er van. Zij wees vervolgens op het feit dat de planning buitengewoon strak is. Ook Nederland is voorstander van snelheid in deze, maar dit dient niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid. Minister Ter Horst merkte vervolgens op verheugd te zijn dat de kwestie van de buffertijd in het nu voorliggende document duidelijk is geregeld.

Ten slotte wees minister Ter Horst op het belang dat er op korte termijn duidelijkheid komt over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de Commissie en de lidstaten.

De voorzitter concludeerde dat de openstaande bezwaren van de lidstaten zijn weggenomen en dat het rapport van de Friends of SIS II over openstaande kwesties in relatie tot het tijdschema voor SIS II is aangenomen. Commissaris Barrot bevestigde dat tijdens de bijeenkomst van de Raad op 5 en 6 juni a.s. de Commissie een gedetailleerd schema over de implementatie van SIS II zal presenteren.

2. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven

Zie onder agendapunt B2.

3. Diversen

Er zijn geen onderwerpen onder dit agendapunt behandeld.

Bijlage

Overzicht van documenten op de lijst van A-punten die nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, zijn toegezonden.

2f.	document	: 8008/1/08 VISA 122 AMLAT 37 REV 1 RESTREINT ⁵	(EN)
	status document	: niet openbaar	
2g.	document	: 7689/08 CODEC 388 JUSTCIV 55 ADD 1	(NL)
	status document	: openbaar	
2p.	document	: 7687/08 CODEC 387 CRIMORG 51 MI 98 ADD 1	(NL)
	status document	: openbaar	
A03.	documenten	: 7349/08 COPEN 50 CATS 17 RESTREINT ⁶	(EN)
		: 7349/08 COPEN 50 CATS 17 COR 1 RESTREINT ⁷	(EN)
	status documenten	: niet openbaar	
A07.	documenten	: 5573/08 ENFOPOL 15	(EN)
		: 5573/08 ENFOPOL 15 COR 1	(EN)
	status documenten	: openbaar	

⁵ Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de Kamer toegezonden.

⁶ Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de Kamer toegezonden.

⁷ Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de Kamer toegezonden.